XXIV évfolyam. Celldömölk, 1928. szeptember 2. 36 szám. Ára 20 fillér.

KEMENESALJA

„FALU“ Országos Földmíves Szövetség hivatalos lapja.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándár könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzügyletek

Dunántul tiltakozása Trianon ellen.

A Magyar Nemzeti Szövetség, mely Perényi Zsigmond báró vezetésével közel 10 esztendő óta küzd Magyarország integritásáért és az átkos trianoni béke revíziójáért, szeptember hó 9-én délelőtt 11 órakor Szombathelyen hatalmas méretű dunántuli naggyűlésre készül.

Szeptember 1-től 9-ig Szombathelyen országos mezőgazdasági és ipari kiállítás lesz. Ezt az alkalmat használja fel a Magyar Nemzeti Szövetség, hogy kifejezést adjon a magyar lélek fajdalmának a külföld felé s üzenetet küldjön a határon túlra, hogy Magyarország megcsonkításába a rabláncos békebe nem nyugszunk bele soha.

A nék Dunántul, mely virágos kert volt hajdanan, kincses földje legszebb tájait veszítette el Trianonban. Az Irottkő megtépett orma egész Dunántúlnak azt hirdeti fájdalmasan, hogy „akik szabadon éltek, haltak, szolgaföldben nem nyughatnak“.

Ennek a gondolatnak akar messzehangzó kifejezést adni a Magyar Nemzeti Szövetség, amelynek országos vezérei Szombathelyre az Irottkő aljára várják szeptember 9-re az egész Dunántult, hogy az ország nyugati fele innen emelje fel tiltakozó szavát Trianon ellen.

Mivel ebben az időben országos kiállítás is lesz Szombathelyen, a Szombathelyre való utazás kedvezményes vasuti jeggyel történne tik s aki részt vesz a naggyűlésen, egyuttal a kiállítást is megtekintheti.

Írja fel emlékezete lapjára mindenki szeptember 9-ét s keresse fel akkor Szombathelyt mindenki, akinek fáj a rab magyar sors.

A Magyar Nemzeti Szövetség nem küld szét külön meghivasokat. E kiáltvánnyal hív Szombathelyre mindenkit, hatóságot, testületet magánembert egyaránt.

A nagygyűlés a kiállítás területén lesz Szombathelyen 1928. szeptember hó 9-én délelőtt 11 órakor.

Aki szállást kivan, jelentse ezt be az Országos Mezőgazdasági és Ipari kiállítás irodájába Szombathelyen.

Találkozzék egész Dunántul lelke Szombathelyen, hadd legyen tiltakozásának szava uj harangszó, mely bejárja a világot.

A Magyar Nemzeti Szövetség Vasmagyar Körétől Szombathelyen.

Kémiai vizsgálat a „többtermelés“ szolgálatában.

Többtermelés! Sokat jelentő e szó; igen nagy fontosságu a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életben. De csak szavakat, frázisokat szaporitani, csak szóval többet termelni — igen szomoru s mit sem érő erőpazariás. Megcsonkitott és sok természeti kincsétől megfosztott Hazankra nézve ma talán még fontosabb, hogy többet, jobban s főleg olcsóbban tudjunk termelni. Elveszitettünk igen sokat: termőföldünk, erdőink, bányáink stb. nagyobb és jobb része ma — nincs birtoknkban. Igy igazán eminens érdekünk, létfenntartásunk egyik alapja, hogy megmaradt természeti, anyagi, fizikai és szellemi erőink minél jobb kihasznalasával akarjunk és tudjunk is többtermelők lenni. A világversenyben termelvényeinknek jobbnak és olcsóbbnak kell lenni. Maskent nem tudjuk helyünket megállni a »elvész nemzetünk« mint a kőtő irja.

De mi is az a többtermelés? Ugyanazon erővel, ugyanazon területen, ugyanannyi munkával és pénzzel nagyobb teljesitményt produkálni. Kisebb erővel és anyagi tulajdonnal ugyanazt az eredményt elérni, mint több pénzzel, vagy több munkaóraval. Az erő, a munka jobb kihasznalasával és beosztásával gyorsabban és olcsóbban dolgozni. Az ugyanazzal az erővel előállitott termékek, termények minőségét, értékét fokozni. Szivós tervszerüséggel, öntudatos szivvel és lélekkel, a fizikai és szellemi energia ésszerü együttműködésével végezni a munkat. A termőföld erejét megtartani, fokozni. Mindent felhasználni amire lehet. Hisz a szemétnek is van értéke. Okszerü takarmanyozassal, fajta kiválasztással, továbbtenyesztéssel stb. több és zsirosaab tejjel, nagyobb hus és zsirhozamot elérni stb. Többtermelés tehat a szellemi, fizikai és financiális erők megfelelő alkalmazásában, célszerü összemüködésében, jó kihasználásában, de nem kizsarolásában, az erők kimélésében áll.

Az erőket csak akkor tudjuk jól kihasznalni, csak ugy tudunk többet, jobbat és olcsóbbat termelni, ha tisztában vagyunk a termelés tényezőivel és azzal, hogy hol érhetünk el megtakaritast, vagy jobb kihasznalast. A termelés tényezői a szellemi és fizikai munka, a tőke és az anyag. A rendelkezésre álló és megszerezhető pénz mennyisége, olcsó vagy drága mivolta ismeretes: A munkaerőt kivalogatjuk, erőkifejtését fokozhatjuk. Feltétlenül ismernünk kell még az anyag minemüségét, tulajdonságait, összetételét és azokat a módokat, amelyek által az anyagon oly változasokat létesithetünk, hogy az a kereskedelemben használt és keresett termékké alakuljon át. Szükséges tehát, hogy amit elad, vesz, fogyaszt az ember, továbba amiből gyárt előállit valamit, annak tulajdonságait, értékét [illegible] kerje. Erre szolgál a kémiai vizsgálat, a kémiai tudományának alkalmazott része.

A kémia az anyagok mibenlétében, tulajdonságaival, összetételével, az anyagon végbemenő változasokkal, azok törvényszerüségével, a testek, vegyületek egymasrahatása folytán keletkező uj anyagok mibenlétének meghatározásával, azonossagi, minőségi stb. vizsgalatokkal foglalkozik. A kémiai elemzés a fizika és mikroszkópia segitségével felvilágositást nyujt az anyagokról, azok összetételéről, belső értékéről, hasznos vagy ártalmas alkatrészeiről, eltartbatóságáról stb.

Rég elmult az idő, mikor ranézással, tapintassal, vagy izleléssel véleményt lenetett mondani valamely termék, termény jóságáról, megfelelő minőségéről. A tej ize nem árulja el zsirtartalmat. A sajt lehet érett, jóizü s mégis részben fölözött tejből készült. A műtrágya firnisz, kenőolaj, kocsikenőcs, rézgálic stb. szine, szaga, sulya nem világosit fel hatóanyag tartalmáról, hasznalati értékéről. A korpa, olajpogácsák josagat, takarmanyozasi értéket is csak kémiai vizsgalat utjan allapithatjuk meg.

A XX. szazad szinte ugrasszerü fejlődése oly sokféle mezőgazdasagi, ipari terméket, félgyártmányt stb. bozott a piacra különböző elnevezések alatt, hogy azok értékéről érzékszerveink által még tájékozódast sem nyerhetünk. A kultura haladásával annak árnyoldalai, csalafintasága is hatványozódott. Tájékozódásul és védekezésül a szem a mikroszkópot veszi segitségül, a tapintás és izlelés érzékszervét pedig a fizikai és kémiai vizsgálati módszerekkel kell fokozni és tökéletesiteni. A kinálat és kereslet nagy versenyében, a konkurrencia különböző fajainak forgatagában, a megélhetés nehéz küzdelmében tehát csak az tud boldogulni, aki anyag és áruismeretét minél tökéletesebbé, mélyebbé igyekszik tenni.

A növények tápanyagaikat a talajból és részben a levegőből veszik. Ha a talaj tápsóit nem pótoljuk, az kimerül s kisebb termést hoz. Vetéforgóval, jó megmunkalással, különböző trágyákkal óvjuk és fokozzuk a föld termékenységét. A trágyáért, takarmanyért, a gazda pénzt ad. Hogy ezek minősége megfelel-e az árnak, nem artalmasak-e esetleg, az élelmezés állapitja meg. A korpa stb. tisztaságáról a mikroszkóp által győződhetünk meg.

A gyáros is nemcsak kivánosiságból érdeklődik nyersanyagai, tüzelője stb. összetételéről. Csak ezek, valamint a melléktermékek hulladékanyagok értékesitési lehetősége és összetételének ismerete alapján tud helyesen kalkulalni, rendtábilisan dolgozni.

A kettős könyvvitel egyik tétele: ki mit ad, azért követel. A kereskedő, a fogyasztó az áruért pénzt ad, azért jó árut követel. A kereskedőnek nemcsak jót, de a [illegible] képest olcsón kell adnia. Csak igy nem [illegible]rad alul a versenyben. Természetesen vásárlásainál a megvett árok jóságáról szintén meggyőződést kell szereznie. Áruismeretét ezért teljesebbé teszi a kémiai vizsgálattal. Csak igy sikerül nagy forgalomhoz jutnia s befektetett pénzét gyorsabban, többször forgatva nagyobb haszont elérnie. Ez a kereskedői többtermelés.

A szabad verseny nélkülözhetetlenné teszi az áruismeret kibővitését, kimélyitését. Az anyag tulajdonságait ismerve válik lehetővé az okos és hasznothajtó gazdálkodás. Pontos és részletekre is kiterjedő áruismeretel ugyanazon pénzzel és faradtsággal nagyobb lesz forgalmunk, jobbat, vagy többet tudunk termelni, gyártani s igy többtermelők lehetünk.

Az alapos, részletes és megbizható anyag és áruismeret a termelés egyik faktoranak, az anyagnak celszerübb kihasználását mozditja elő. Miután az anyagismeret a kémiai analyzis által mélyül és lesz teljes, a fentiek alapjan a kémiai vizsgálat a többtermelés egyik előmozditója.

Magyaróvár. *Szanyi István*
kir. fővegyész.

Az iskolák küszöbén.

Napok mulva kezdődik az uj iskolai tanév s a tanintézetek környéke ismét hangos lesz az ifjuság kedvétől. Egy generáció elhagyta az iskolapadokat és egy ujabb pedig bevonult a legalsóbb osztályok padsoraiba, hogy kipótolja és betöltse a távozók sorat. Ez a látszólagos nivellálodás azonban a valóságban nem megy ilyen egyszerüen végbe, mert hiszen jól tudjuk, hogy évről-évre több lesz a tanulók szama és az iskolák befogadóképessége nem áll aranyban evvel a szaporulattal. Mégis meg kell allapitani, hogy az a munka, melye-

Anyarozsot a legmagasabb áron vesz, a legnagyobb tételt is azonnal **készpénzzel** fizeti
Szent György drogéria Celldömölkön.

Szindarabokról árjegyzéket ingyen küld a Szinházi Élet szindarab osztálya.

A házinyúl tenyésztéshez most a legalkalmasabb hozzáfogni, mert most sok a szép sündönyül s uton, utszélen sok a fü, gaz és lomb, amelyek kiváló nyultakarmányul szolgálnak s föl nem használásuk esetén kárba vesznek. A házinyúl tenyésztéssel pedig bárki ugyszólvan ingyen kiváló fehér húst, drága prémet és értékes állati trágyát produkálhat ebből a gazból. Egy-két anyanyúl egy egész család évi husszükségletét fedezi, ami a mai husárak mellett nem megvetendő tétel. A prémáru oly drága ma, hogy csak a vagyonosok szerezhetnek belőle s ime a nyultenyésztéssel mindenki maga állitja elő a maga és családja prémszükségletét. Ugy a husból, mint a prémből termelt feleslegét pedig jó pénzért értékesitheti. A trágyájáért egyedül is érdemes a nyultenyésztéssel foglalkozni. A gépüzemü munkagépek és közlekedő eszközök elszaporodásával ugyanis alig áll állati trágya rendelkezésre, pedig az nélkülözhetetlen a mezőgazdaságban és kertészetben. A Házinyultenyésztők Országos Szövetsége Budapest m. Csillaghegy, minden házinyultenyésztési ügyben olvasóinknak díjtalanul rendelkezésére áll. A tenyészteni óhajtókat tenyészanyaggal látja el, sőt biztositék nyujtása esetén visszaszolgáltatási kötelezettséggel is ad tenyészanyagot. Ha még megemlitjük azt is, hogy a házinyúl a legigénytelenebb állat, amely minden udvaron elhelyezhető faladban vigan él és szaporit, igazan maga ellen vét, aki nem foglalkozik tenyészésével.

Pótolja-e a műtrágya az istállótrágyát. Erre a kérdésre felel a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl az almafa fiszthermataról, a levagott virágok eltartásáról, a gyümölcsaszalásról, a szőlő utolsó permetezéséről, szőlőhajtások visszacsonkozásáról, a mogyoró hullásáról, a földieper hajtasáról, a virágok csomagolásáról és szállitásáról stb. A dusan illusztrált szaklapokból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmivelésügyi miniszterium) a lapra való hivatkozással egy alkalommal kivánatra díjtalanul küld mutatványszámot.

Tanév kezdes. A celldömölki r. kath. elemi fiuiskolában szeptember 1-én pótbeirás, 2-án Veni Sancte és 3-án megkezdődik már a tanitas.

Az ujság uj számában a Böles Rabi pompás illemtan a Szent István-hét nárriskátjai, záró viccsorozat az Olympiászról és a szokásos humoros rovatok. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest VI. Ó u 12.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bagyadtság, levertség, fáradtságérzések eseteinél a természetes »Ferenc József« keserüviz kitünő háziszer, amely az emésztőszervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknél is enyhen, kedvesen és megbizhatóan hat. Kaphato gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Egy párisi tanár felfedezte a vakbélgyulladas szérumát. A párisi orvosegyetem egyik legkiválóbb tudósa, Vincent orvostanár, a legutóbbi ülésen azzal a bejelentéssel lepte meg az orvosokat, hogy felfedezett egy uj szérumot, mely különösképen alkalmas a vakbélgyuladás gyógyitására. Vincent tanár a folytatja már ezirányu kisérleteit, melyeket most siker koronazott a felfedezett szérummal, mely meg fogja váltani az emberiséget a vakbélgyuladás veszedelmétől.

Arckép-festést olajba, természet után garancia mellett vállal **Smidellus** festőművész Celldömölk, Szentmarton ucca 19.

Díjmentes hímző és varrótanfolyam. A Singer varrógép részvénytársaság értesiti a mélyen tisztelt vevőit, hogy folyó évi szeptember hó elején Celldömölkön díjmentes *hímző és varrótanfolyamot rendez.* Ezen alkalommal az összes vevőit *díjmentes* oktatásban részesiti a *Singer varrógépek* és a hozzá való készülékek használatában. Tanitjak továbbá *díjmentesen: fehérnemü és harisnyatömést a Singer varrógépen, fehér és annes hímzést a Singer varrógépen, a modern műhímzés* összes fajtait, mint *madeira, ajour, monogramm* és *smyrna* munkákat a *Singer varrógépen.* Részvételi bejelentéseket a tanfolyam részére felvesz: Hellem Sándor gépkereskedő, mint a *Singer varrógép rt.* kerületi képviselője Celldömölk.

Zászlószentelés Magyargencsen. A Magyargencsi Levente egyesület augusztus 11-én nagyszabásu ünnepély keretében avatta fel a csodalatosan szép fehér selyem zászlóját. Az ünnepély megnyitásaként egy század diszruhás levente és 60 koszorus-leány vonult fel a zászlóanya nagyalásonyi Barcza Zoltán cs. és kir. kamarás, huszárezredes, földbirtokos neje, szül. hertelendi Hertelendi Paula urnő kastélya elé, honnan a leventék hódolatának kifejezése után az elökelő vendégsereg kiséretével a templomba vonult. A zászlót a kath. majd az ev. egyház lelkésze szentelte, illetve áldotta meg, a nagyszámu ünnelő közönség és számos ünnepélyt megjelenése mellett. Himnusz eléneklésével kezdődött az ünnepély, mely után nagyalásonyi Barcza Zoltánné urnő lépett az emelvenyre és a leventékhez intezett beszédében csodálatosan szépen csendült fel ajkán az Isten, Haza és emberszeretet harmas idealja. A zászló átadása után a [illegible] leventeegyesületek nevében lovag Fioch Reichersberg ünnepélyt a szentnyelv, majd Barcza Zoltán kamarás, huszárezredes lépett az emelvenyre és minden kishitűséget, csüggedestelitpiró bizonyságait festette meg a Magyar Levente egyetlen kötelességét. A leventék nevében Heri Lajos adóügyi segéd, főoktató, a község nevében pedig Tompa Károly főjegyző beszélt, minek elhangzása után a Szózat eléneklésével fejeződött be a szép ünnepély. Este táncvigalom volt.

A helyeli állami polgári fiuisk. 1928-29. tanévének kezdete. Augusztus hó 30-án délelőtt 8 órakor a rendes tanulók javitóvizsgálata. Augusztus 31-én délelőtt 8 órakor a magántanulók javitóvizsgálata. Szeptember hó 1-én délelőtt 9—1 óráig pótbeirások. Szeptember 2-án reggel 8 órakor Veni Sancte. A tanulók háromnegyed 8 órakor gyülekeznek az iskola előtt. Szeptember 3-án órarend kihirdetés és osztály rendezés. Szeptember 4-én rendes tanitás. Az igazgatóság.

Az ipartestület 1928. évi augusztus hó 12-én megtartott nyári tánczmulatságán felülfizettek: Szabó Károly 50 P, Simon Sándor 20 P, Loránth Gyula, Hubert Samuel, Leitner Ödön, Schütz Gyula, Jándi Bernardin, dr. Szekeres Pál, Schroner Ernő, dr. Pinter József 5 P. Meszáros János, Reiger István, Márton Izidor, Feher János, Domokos Ignác 4 P, Berkes János, Simonffy István, Uti Mihály, Weisz Zsigmond, Buza István, Almási János, Nagy Pál, Szabó Jakab, Benkő Károly, Szagan János, Károlyi István 3 P, Friedmann Salamon, Bokor Károly, Nagy András, Szarka Károly, Németh Károly, Feher István, Horváth József, Gerse János, özv. Novák Ferencné, Dinkgreve Nándor, Csokonyay József, Reich Imre, Kotz István, Bedenits Ernő, Tihanyi Béla, Horváth Sándor, Németh János, Gersey Ferenc, Nemeth István, Székely János, Szabó Antal, Wendler Lajos, Patyi Jónás, Szeiler Jenő, Menyhárt Ferenc, Reich Istvánné, özv. Hujber Györgyné, özv. Klaffl Gyuláné 2 P, Fabian Dezső, Hudecz Gyula 1 50 P, Pethő Vendel, Bognar Béla, Horváth Béla, Schvartz Vilmos, Szabó András, özv. Nemethné, Gersey Kálmán, Koti József, Németh Ottó, Nagy József, Honics János, Honics Emilia, Laux Ferenc, Fischer Pál, Huszár Jenő, Kárpáthy Lajos, Molnár Károly, Somogyi László, Gersey Ferenc, Szalay Lajos, Vadócz Jenő, Klaffl Gyula, Gersey József, Hoipert Mihály, Szalay István, Kiss Sándor, Lakatos József, Klapper Jenő, Csoma János, Milkovits József, Ozori József, Szigeti Sándor, Horváth József, Gróf László, Takics Jenő, Szejler Imre, Molnár Jenő, Horváth Matild, Mizeri Károly, Kiss Sándor 1 P, Csoma Ferenc 50 fillér. A szives felülfizetőknek ezuton mond hálás köszönetet az elnökség.

Magántanulók olcsó, felelősségtelles elokeszitese
Budapest, Erzsébet-körut 48. II. 1139
Alkalmazottaknak rendkivüli kedvezmény. (Válaszbélyeg)

Budakalász
Berettyó Ujfalu
Celldömölk
Cinkota
Csurgó
Devecser
Dombóvár
Gyömrő
Heves
Keszthely
Kistelek
Körmend
Kőszeg
Kunszentmiklós
Lenti
Magyaróvár
Matészalka
Ózd
Pásztó
Sümeg
Szeghalom
Szigetvár
Tapolca

FIGYELJEN!

Az oldalt felsorolt 10.000 lakosnál valamivel kevesebbel rendelkező

huszonhárom városban megjelenő

	60/2[illegible] m/m. nagyságban	60/65 m/m. nagyságban	60/100 m/m. nagyságban
23 hetilapban mindegyikben 1-szer (Összesen 23 hirdetés)	**36** P-ért	**83** P-ért	**128** P-ért
23 hetilapban mindegyikben 3-szor (Összesen 69 hirdetés)	**91** P-ért	**237** P-ért	**365** P-ért

A legjobb helyen, feltünően közlök minden hirdetést és megjelenés után azonnal küldök igazoló támlapot.

A hirdetések ötletes szövegezését díjmentesen készitem el!

Ingyen kérje 8. számu reklám ismertetőmet!

Bármilyen hirdetés feladása előtt forduljon bizalommal hozzám ez Önnek anyagi hasznot hoz. **Erdős József** hirdetési iroda és reklámvállalat **Budapest** II. Vitéz ucca 2. szám.

Pályázati hirdetmény.

A kemenesszentmártoni r. kath. templom külső tatarozási munkálatára pályázat hirdettetik.

Az ajánlatok. zárt boritékban 1928. szeptember 1-ig a kemenesmihályfai plébánia hivatalba küldendők.

Versenytárgyalás szeptember 2-án délután 2 órakor Kemenesszenmártonban a községházán tartatik.

Kemenesmihályfa, 1928. aug. 24.

Plébánia hivatal.

ELADÓ.

Jó karban levő használt épületanyagok, u. m. ablakrámák és ajtók eladók.

Megtekinthetők **Nagy László** asztalos-mesternél, Horváth Elek-ucca 21.

Eladó szántóföld.

Celldömölkön, a ponyvádi dülőben **2 hold házhelynek alkalmas szántóföld eladó.**

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.

XXIV évfolyam. Celldömölk, 1928. szeptember 2. 36. szám. Ára 20 fillér.

KEMENESALJA

„FALU“ Országos Földmíves Szövetség hivatalos lapja.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nandár könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzügyletek

Dunántul tiltakozása Trianon ellen.

A Magyar Nemzeti Szövetség, mely Perényi Zsigmond báró vezetésével közel 10 esztendő óta küzd Magyarország integritásáért és az átkos trianoni béke revíziójáért, szeptember hó 9-én délelőtt 11 órakor Szombathelyen hatalmas méretű dunántuli nagygyűlésre készül.

Szeptember 1-től 9-ig Szombathelyen országos mezőgazdasági és ipari kiállítás lesz. Ezt az alkalmat használja fel a Magyar Nemzeti Szövetség, hogy kifejezést adjon a magyar

küldjön a határon túlra, hogy Magyarország megcsonkításába, a rablancos békebe nem nyugszunk bele soha.

A kék Dunántul, mely virágos kert volt hajdanan, kincses földje legszebb tájait veszítette el Trian[illegible] orma egész Dunántulnak azt hirdeti fájdalmas[illegible], hogy akik szabadon éltek, haltak szolgaföldben nem nyughatnak.

Ennek a gondolatnak akar messzehangzó kifejezést adni a Magyar Nemzeti Szövetség, amelynek országos vezérei Szombathelyre, az Irottkő aljára várják szeptember 9-re az egész Dunántult, hogy az ország nyugati fele innen emelje fel tiltakozó szavát Trianon ellen.

Mivel ebben az időben országos kiállítás is lesz Szombathelyen, a Szombathelyre való utazás kedvezményes vasúti jeggyel történhetik s aki részt vesz a nagygyűlésen, egyúttal a kiállítást is megtekintheti.

Írja fel emlékezete lapjára mindenki szeptember 9-én s keresse fel akkor Szombathelyt mindenki, akinek fáj a rab magyar sors.

A Magyar Nemzeti Szövetség nem küld szét külön meghívásokat. E kiáltvánnyal hív Szombathelyre mindenkit, hatóságot, testületet magánembert egyaránt.

A nagygyűlés a kiállítás területén lesz hó 9-én délelőtt 11 órakor.

Aki szállást kíván, jelentse ezt be az Országos Mezőgazdasági és Ipari kiállítás irodájába Szombathelyen.

Találkozzék egész Dunántúl lelke Szombathelyen, hadd legyen tiltakozásának szava új harangszó, mely bejárja a világot.

A Magyar Nemzeti Szövetség Vasmagyel Körétől Szombathelyen.

Kémiai vizsgálat a „többtermelés“ szolgálatában.

Többtermelés! Sokat jelentő e szó; igen nagy fontosságu a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életben. De csak szavakat, frázisokat szaporítani, csak szóval többet termelni — igen szomorú s mit sem érő erőpazarlás. Megcsonkított és sok természeti kincsétől megfosztott Hazánkra nézve ma talán még fontosabb, hogy többet, jobban s főleg olcsóbban tudjunk termelni. Elveszítettünk igen sokat: termőföldünk, erdőink, bányáink stb. nagyobb és jobb része ma — nincs birtokunkban. Így igazán eminens érdekünk, létfenntartásunk egyik alapja, hogy megmaradt természeti, anyagi, fizikai és szellemi erőink minél jobb kihasználásával akarjunk és tudjunk is többtermelők lenni. A világversenyben termelvényeinknek jobbnak és olcsóbbnak kell lenni. Másként nem tudjuk helyünket megállni s »elvesz nemzetünk« mint a kő tő írja.

De mi is az a többtermelés? Ugyanazon erővel, ugyanazon területen, ugyanannyi munkával és pénzzel nagyobb teljesítményt produkálni. Kisebb erővel és anyagi tulajdonnal ugyanazt az eredményt elérni, mint több pénzzel, vagy több munkaóraval. Az erő, a munka jobb kihasználásával és beosztásával gyorsabban és olcsóbban dolgozni. Az ugyanazzal az erővel előállított termékek, termények minőségét, értéket fokozni. Szívós tervszerűséggel, öntudatos szívvel és lélekkel, a fizikai és szellemi energia ésszerű együttműködésével végezni a munkát. A termőföld erejét megtartani, fokozni. Mindent felhasználni amire lehet. Hisz a szemétnek is van értéke. Okszerű takarmányozással, fajta kiválasztással, továbbtenyésztéssel stb. több és [illegible]jjel, nagyobb hus- és zsírhozamot elérni stb. Többtermelés tehát a szellemi, fizikai és financiális erők megfelelő alkalmazásában, célszerű összemunkálásban, [illegible]nálásában, de nem kizsarolásában, az erők kímélésében áll.

Az erőket csak akkor tudjuk jól kihasználni, csak úgy tudunk többet, jobbat és olcsóbbat termelni, ha tisztában vagyunk a termelés tényezőivel és azzal, hogy hol erhetünk el megtakarítást, vagy jobb kihasználást. A termelés tényezői a szellemi és fizikai munka, a tőke és az anyag. A rendelkezésre álló és megszerezhető pénz mennyisége, olcsó vagy drága mivolta ismeretes. A munkaerőt kivalogatjuk, erőkifejtését fokozhatjuk. Feltétlenül ismernünk kell még az anyag minőségét, tulajdonságait, összetételét és azokat a módokat, amelyek által az anyagon oly változásokat létesíthetünk, hogy az a kereskedelemben használt és keresett termékké alakuljon át. Szükséges tehát, hogy amit elad, vesz, fogyaszt az ember, továbbá amiből gyárt, előállít valamit, annak tulajdonságait, értékét alaposan ismerje. Erre szolgál a kémiai vizsgálat, a kémiai tudományának alkalmazott része.

A kémia az anyagok mibenlétében, tulajdonságaival, összetételével, az anyagon végbemenő változásokkal, azok törvényszerűségével, a testek, vegyületek egymásrahatása folytán keletkező uj anyagok mibenlétének meghatározásával, azonossági, minőségi stb. vizsgálatokkal foglalkozik. A kémiai elemzés a fizika és mikroszkópia segítségével felvilágosítást nyújt az anyagokról, azok összetételéről, belső értékéről, hasznos vagy ártalmas alkatrészeiről, eltarthatóságáról stb.

Rég elmult az idő, mikor ránézéssel, tapintással, vagy ízléssel véleményt lehetett mondani valamely termék, termény jóságáról, megfelelő minőségéről. A tej ize nem árulja el zsírtartalmat. A sajt lehet érett, jóízű s mégis részben fölözött tejből készült. A műtrágya, firnisz, kenőolaj, kocsikenőcs, rézgalic stb. színe, szaga, súlya nem világosít fel hatóanyag tartalmáról, használati értékéről. A korpa, olajpogácsák jóságat, takarmányozási értéket is csak kémiai vizsgálat útjan állapíthatjuk meg.

A XX. század szinte ugrásszerű fejlődése oly sokféle mezőgazdasági, ipari terméket, félgyártmányt stb. bozott a piacra különböző elnevezések alatt, hogy azok értékéről érzékszerveink által még tájékozódást sem nyerhetünk. A kultura haladásával annak árnyoldalai, csalafintósága is hatványozódott. Tájékozódásul és védekezésül a szem s mikroszkópot veszi segítségül, a tapintás s ízlelés érzékszervét pedig a fizikai és kémiai vizsgálati módszerekkel kell fokozni és tökéletesíteni. A kínálat és kereslet nagy versenyében, a konkurrencia különböző fajainak forgatagában, a megélhetés nehéz küzdelmében tehát csak az tud boldogulni, aki anyag és áruismeretét minél tökéletesebbé, mélyebbé igyekszik tenni.

A növények tápanyagaikat a talajból és részben a levegőből veszik. Ha a talaj tápsóit nem pótoljuk, az kimerül s kisebb termést hoz. Vetésforgóval, jó megmunkálással, különböző trágyakkal órjuk és fokozzuk a föld termékenységét. A trágyáért, takarmányért, a garda pénzt ad. Hogy ezek minősége megfelel-e az árnak, nem ártalmasak-e esetleg, az élelmezés állapítja meg. A korpa stb. tisztaságáról a mikroszkóp által győződhetünk meg.

A gyáros is nemcsak kíváncsiságból érdeklődik nyersanyagai, tüzelője stb. összetételéről. Csak ezek, valamint a melléktermékek, hulladékanyagok értékesítési lehetősége és összetételének ismerete alapján tud helyesen kalkulálni, rendtabilisan dolgozni.

A kettős könyvvitel egyik tétele: ki mit ad, azért követel. A kereskedő, a fogyasztó az árnért pénzt ad, azért jó árut követel. A kereskedőnek nemcsak jót, de a lehetőséghez képest olcsón kell adnia. Csak így nem marad alul a versenyben. Természetesen vásárlásainál a megvett áruk jóságáról szintén meggyőződést kell szereznie. Áruismeretét ezért teljesebbé teszi a kémiai vizsgálattal. Csak így sikerül nagy forgalomhoz jutnia s befektetett pénzét gyorsabban, többször forgatva nagyobb haszont elérnie. Ez a kereskedői többtermelés.

A szabad verseny nélkülözhetetlenné teszi az áruismeret kibővítését, kimélyítését. Az anyag tulajdonságait ismerve válik lehetővé az okos és hasznothajtó gazdálkodás. Pontos és részletekre is kiterjedő áruismerettel ugyanazon pénzzel és faradtsággal nagyobb lesz forgalmunk, jobbat, vagy többet tudunk termelni, gyártani s így többtermelők lehetünk.

Az alapos, részletes és megbizható anyag és áruismeret a termelés egyik faktoranak, az anyagnak célszerűbb kihasználását mozditja elő. Miután az anyagismeret a kémiai analyzis által mélyül és lesz teljes, a fentiek alapján a kémiai vizsgálat a többtermelés egyik előmozditója.

Magyaróvár. *Szanyi Istvánné*
kir. fővegyész.

Az iskolák küszöbén.

Napok multva kezdődik az uj iskolai tanév s a tanintézetek környéke ismét hangos lesz az ifjuság kedvétől. Egy generáció elhagyta az iskolapadokat és egy ujabb pedig bevonult a legalsóbb osztályok padsoraiba, hogy kipótolja és betöltse a távozók sorát. Ez a látszólagos nivellálódás azonban a valóságban nem megy ilyen egyszerűen végbe, mert hiszen jól tudjuk, hogy évről-évre több lesz a tanulók száma és az iskolák fe[illegible]képessége nem áll aranyban evvel a szaporulattal. Mégis meg kell állapitani, hogy az a munka, melye.

Anyarozsot a legmagasabb áron vesz, a legnagyobb tételt is azon nal **készpénzzel** fizeti
Szent György drogéria Celldömölkön.

Klebelsberg kultuszminiszter kifejtett az uj iskolák felépítése körül, minden dicséretet megérdemel, mert megadja az egészséges fejlődés lehetőségét és mert politikának is jó iskolapolitika.

Annál kevésbé dicséretreméltó azonban a tankönyvpolitika, mely van olyan fontos, mint a kultuszminisztérium körébe tartozó bármilyen más reszort. Mégsem törődik ezzel senki. Pedig ha közelebbről megvizsgáljuk ezt a kérdést, akkor azonnal kiviláglik, hogy a tanitási költségek nagysága miatt maradnak el leginkább a felsőbb osztályokból a tanulók, mert a kisteresetű vagy elszegényedett szülők nincsenek abban a helyzetben, hogy a tandijak mellett meg drága tankönyveket is vásárolhassanak. Ennél a kérdésnél ra kell mutatnunk a kultuszminiszter egyik legutóbbi nyilatkozatára, melyben a numerus klausussal kapcsolatban azt mondotta, hogy azért hozta be a felvételi korlátozásokat, mert követelték tőle. Szerinte azonban egy országnak sohasem lehet hátrányára, ha tanult emberei vannak túlsúlyban, mert még munkanélküliség esetén is egy tanult ember sokkal hamarabb el tud helyezkedni, mint egy minden képzettség nélküli. Ő tehát nem fél az intelligencia túltengésétől, sőt ezt egyenesen kívánatosnak tartja.

Igazat adunk a kultuszminiszternek ebben a kérdésben, de ugyanakkor kénytelenek vagyunk felvetni a kérdést úgy iskolaév elején, hogyha így áll a dolog, akkor miért nem könnyitik meg a szülőknek az ifjuság tanittatását. Miért kell a lehetetlenebb költségekkel megközdeniök azoknak, akik intelligens embereket akarnak nevelni a megcsonkitott Hazának és a magok örömere? Miért van ez még mindig, hogy a lehetetlenül drága tankönyveken kivül még egyéb költségekkel is sujtják a növendékeket, amilyen a beiratási dij, különóráz dija, torna és film-dijak, nem is beszélve a tandijról, amely erkölcsileg szinte akadályozója egy ország szellemi erősödésének. Vagy azt akarjuk, hogy szegénységünk dacara is, kulturlényes ifjuságot nevelhessünk és akkor minden lehető módon meg kell könnyiteni a magyar ifjuság tanulási lehetőségeit, vagy pedig ha az a jövedelem a fontos, amely a tanulóifjuság pénztárából befolyik, akkor beszéljünk erről nyiltan és hagyjuk el a fellengős jelszavakat, melyek ugyis hatástalanul puffannak el a levegőben.

Az állam megkapja a maga adóját minden uton és módon s mindenki tudja, hogy az adopénztárak csurognak a felesleges bevételektől. Miért kell akkor az iskolába járókat is külön megadóztatni, mikor az ő adójukból épült állami és városi iskolákba járnak? Az uj iskolaév küszöbén érdemes e fölött meditálni és gondolkozni a gyors segitség és egy generális jóindulatu megoldás fölött. Az legyen a cél, hogy a szülő szivesen küldje iskolába gyermekeit és ne kelljen sajnálkoznia, ha eszébe jutnak a rendkivüli kiadások. Akkor a kultuszminiszter ur el fogja érni a célját és bizonyos, hogy az iskolák környéke is hangosabb lesznek az örömök szavától.

Augusztusi gondok.

Amikor közelget megint a szeptember,
Ijedezni kezd már a családos ember,
Mert szeptemberben a kapukat kitárják
És a gyerekhadat *iskolába* varják.
Ami még nem nagy baj, mert a fránya kölyke
Nyáron a szüleit ugyis meggyötörte
És, igy nagy könnyebség származik belőle,
Ha most tíz hónapra szabadulunk tőle.
Csak az a baj benne s ez kérem nem semmi,
Nem lehet ám oda üres kézzel menni.
Hanem biz ilyenkor ijedezni kezdünk,
Hogy mi mindent kell majd megint beszereznünk
Először is *könyv* kell még pedig egy öllel,
Ezért meg pénz kell majd még pedig özönnel,
Nem jöttem még eddig reá az okára,
Hogy a tudománynak miért oly nagy az ára.
Lehet benn valami, ami oly *értékes*,
Ámbátor a fiam azt mondja, hogy *kétes*.
Hiába kutatta eddig hétről-hétre,
Semmi jó dolgot még nem vett benne észre.
Hát bizony sok könyv kell a ez nem tréfa dolog,
Sovány zsebem bizony nagy veszélyben forog.
A fiam vigasztal (sajnos ez csak semmi)
Nem érdemes ennyi könyvet összevenni.
(*Nem érdemes*, mondja, éj lám az ebedta,
Az elmult tanévben nyiltan megmutatta.)
Aztán kell *cerusa*, puha is, meg kemény,
Hogy a tanulashoz legyen némi reméný.
Kell néki *vonalzó* és hozzá többféle,
Szögmérő, amelynek jó tompa az éle.
Ellenben a *bicska* éle jól faragjon,
Nehogy a pad talán épen megmaradjon.
Kell aztán *rajzszög*, egy egész skatulya,
Egy kilo *rajzlap* hogy rajzoljon a pulya.
Körző meg *tolltartó*, esetleg csukható,
Egy-két marek pengő ismét kiadható.
Kell egy pontos *térkép* a haros Kinaról
S egy réti rézmetszet a medve-inaról
Kis *füzet*, nagy *füzet*, háromféle tucat,
(A boltos ur már a zsebem mélyén kutat.)
Radirgummi megint háromféle fajta,
Egy kis toronyóra meg aranylánc rajta.
Két *tollszár*, az egyik kövér, másik sovány,
Tinta is két üveg, sötét meg halovány.
Tollat is kell venni legalább vagy szazat,
Nehogy szérirásnál érjen a gyalazat.
Itatóspapirnak se legyen majd hija,
Hogy a sok negyest a papirrol fölszijja.
Kell azután még pár nagyon fontos holmi,
A mano tudna azt mind elősorolni.
Ahogy a keserves ügyre rágondolok,
Szegét fölfejembe egy nyavszerű dolog.
Ha a kiadásnak mára lev meg kell lenni,
Nem lehetne minidjart *bizonyitványt* venni?

Dorner István kertészeti szaktanár előadásai.

Dorner István kertészeti szaktanár szombaton és vasárnap városunkban volt és a gyümölcsészeti, valamint szőlészeti ügyekről értékes előadásokat tartott.

A Dunántuli Mezőgazdasági Kamara szakferensnek idejövetelének célja az volt, hogy szombaton este a város polgárainak tartson ingyenes szakelőadást a városháza tanácstermében, de sajnos, az előadást részvétlenség miatt nem lehetett megtartani, bár lapunkban is felszólitottuk és dobszoval is tudtul adtak azt a polgárságnak.

Másnap, 26 án délelőtt a mozdonyvezetők Otthonában és délután 5 órakor a Vasutas Körben tartotta meg értékes előadását. Az előadást népies nyelven megértő magyarázatokkal és tisztán gyakorlati ismeretekből meritve tartotta meg, melyből a hallgatók megértették azt, ami nekik a gyümölcsfa kezelése szempontjából jelenleg szükséges, az előadás épen azért volt értékes, mert csupán azokra a tudnivalókra és tennivalókra tért ki, amelyeket most nyár végén és ősszel kell végezni. Ezeket azután olyan alapossággal, olyan szakértelemmel adta be a hallgatók figyelmébe, hogy azt megértette a legiakusabb ember is.

Az előadást igen sokan hallgatták végig mindkét vasutas körben, hol megjelentek igen sokan nem vasutasok is.

Dörner szaktanárt megkérték a vasutasok, hogy értékes előadását időnként tartsa meg, sőt megkérték arra is, hogy amennyiben teheti, kertjeiket látogassa meg és a helyszinen is adjon egyes dolgokban szakértői véleményt. Dörner szaktanár szivesen állt rendelkezésre és megjelent igen sok kertben és a helyszinen igazán értékes tanácsokat adott. Sőt nemcsak tanácsokat osztogatott, hanem megfogta a fürészt, az ollót és a kivánczsak szeme előtt megmetszett olyan fákat, melyek évek óta a leghanyagabb állapotban voltak és épen azért nem adtak termést.

Vidéknünkön rettenetesen elvannak hanyagolva a gyümölcsfák. Senki sem akar vele törődni, csak szeretnék, ha a fa termest hozna minden gondozás és anyagi áldozatok nélkül, pedig ez nem fog bekövetkezni. Megmagyarázta Dörner szaktanár, hogy mit kell tenni, hogy bizony permetezni kell és vannak olyan tennivalók is, melyek nélkül termés nincs és melyeket eddig elhanyagoltunk és csak a fa termését lestük.

Hogy pedig ez igy volt, annak nem mi voltunk az okai, mert mi bizony valljuk meg nem is értettünk a dolgokhoz, tanitani pedig senki sem tanitott meg bennünket erre a mesterségre.

Végre rájöttek felsőbb helyen arra, hogy a külföld óriás gyümölcsei azért kell rettenetes drágán behozniunk, mert a mi gyümölcseinket a kukac még a fán megkárja, azután lehull a fáról idő előtt és piacra vinni nem lehet. Kivitelről pedig még álmodni sem lehet.

Renegeg nemzeti vagyon veszett el a gyümölcsfáink elhanyagoltsága miatt, azért a maradék országot felsőbb rendeletre kerületekre osztották be és szaktanárokat küldenek ki, akik a népeket a gyümölcsfák kezelésére ingyenesen kitanitják.

HIREK.

A sz. Benedek rend gyásza. Luncz Alajos György aranymises aldozopap, alperjel, okl. középi kolai tanár csütörtökön 80 ik életévében meghalt. Az elhunyt szerzetes fél évszázadon at aldásdus működést fejtett ki ugy a rend, mint az ifjuság érdekében. Született Zsambékon (Pestmegye) 1848. október 15-én, a rendbe lépett 1867. szeptember hó 8 án, áldozópappá szentelték 1874. julius hó 30-án. A tanari pályán — Kőszegen, Sopronban — 33, a gazdasági pályan — Zalaapatiban, Celldömölkön — 10, nyugalomban — Zalaapátiban — 2, jelen hivatalában 9 évet töltött. Varosunkban eltöltött másfél évtizedes ideje alatt igen sok tisztelőt szerzett magának. Különösen a Kaszinó tagjai, melynek ő is igen lelkes tagja volt, nagyra becsülték és szerették. Temetése tegnap délután 4 órakor volt nagyszámu gyászoló közönség részvételével.

Hálaadás. Ma délelőtt 9 órakor az ev. templomban aratási hálaadó istentisztelet tartatik, melyen a hivek buzgó lélekkel hálát adnak az Urnak gazdag áldásáért, hogy terményeiket minden veszélytől megóvta és azokat jó egészségben betakarithatták.

Tanévnyitó istentisztelet. Ma reggel 8 órakor az ev. templomban a polgári fiu és leány gyermekek részére tanévnyitó istentisztelet tartatik.

Egyházi közgyülés. Ma délután 8 órakor közgyülést tart a helybeli evang. gyülekezet a gondnoki számadás megvizsgálása és iskolaépitési kölcsönpénz felvétele végett. Az egyháztagokat a közgyülésre ezuton is meghivja az elnökség, az egyházi adóval hátralékosokat pedig felkéri, hogy tartozásaikat sürgősen befizessék, hogy aztán a szégyenteljes végrehajtast elkerülhessék.

Eskuvő. Inoze Pál, a Magyar Nemzeti Bank felülvizsgalója tegnap délután 6 órakor tartotta eskuvőjét a kulsóvati plébánia templomban Raffiel Máriával, dr. Raffel Denes külsóvati földbirtokos bájos leányával.

Templomszentelés Kemenesmihályfán. Lélekemelő ünnepségben volt része augusztus 26-án, mult vasárnap a kemenesmihályfai r. kath. plébánia lakosnak. A rom. kath. templom előtt felállitott diadalkapu figyelmeztette a

Világszabadalom Tartóssága [illegible] ika csodája! [illegible] es garancia!
ZE[illegible]
fatuzelésű, legfi[illegible] nagyo kályha
„Zephir" kályhával [illegible] Makk-Asz is, Ha jó kályhát akar [illegible] be már is!
10 kiló fával [illegible] 24 órán át
EGY MT. Leggazdaságosabb! [illegible] kiusabb!
REKORD szén, [illegible] lesű folyó-[illegible]
Vegyestüzelés [illegible] kályhák.
ELITE takarékos [illegible] égőtyoldók.
Árlistát küld
HÉBERDÖR
kályha [illegible]
VI. Vilmos [illegible] u. sarok.)
Lerakat Cell[illegible]

Kész lakaruk.
Tisztelettel [illegible] dom ik [illegible] vidéke [illegible] Horváth Elek-[illegible]

lakatos [illegible]lyemet
készaru rak[illegible]itettem ki.
Állandóan [illegible] kü önfelelő méretü takarékt[illegible] legkényesebb [illegible] kivitelig. Kémenyajtók, [illegible]tók, rostelyok, füstelőrek stb. [illegible]
Épület [illegible] legyorsabban kifogástalanul, [illegible]yagból végzek. Sirkeritest, [illegible]nnen lakatos díszmunkákat a [illegible] készitek.
Javitásokat [illegible]
Szives párt[illegible]uvaló tisztelettel
[illegible], lakatos.

VEZ[illegible]K
telekkönyvi va[illegible] biztositékkal mezőgazdasági [illegible]ékpárok, varrógépek, irógépe[illegible]opionok háztartási cikkek, [illegible]vasáruk, öntvények, motorok [illegible] traktorok stb. árukban [illegible] részére keresetlenek. Ajá[illegible]tűnő kereseti lehetőség. Jelige [illegible]kiadóhivatalba

Erlen.
Van szere[illegible]es tudomásra hozni, hogy C[illegible]n az evang. templommal s[illegible]lt Reisinger-féle üzlethelyiné[illegible]

Figyelmet
rendeztünk be [illegible]gusztus 27-én megnyitottuk.
Fióküzletü[illegible] csak I. rendű jó minőségu [illegible]nk árusitani, ugyanazon mé[illegible]n, mint főüzletünkben.
Kérve a [illegible]elt közönség szives támogat[illegible]nk
[illegible]isztelettel
Cellő[illegible]ska Hanna
[illegible]ő-[illegible]ietkezet.
Hét tanulót és [illegible] fiut fizetéssel

Világszabadalom ... ika csodája!
Tartóssága ... es garancia!

fatüzelésű, legfo... ...ető kályha
„Zephir" kályhával ... Makk-Asz is,
Ha jó kályhát ... be már is!
10 kiló fával F... 24 órán át
EGY ... T.
Leggazdaságo... ...kiusabb!
REKORD szén, ...lesü folyt...
Vegyestüzelés... kályhák.
ELITE takarékos... ...ényfolytodik.
küld:
HÉBER DÖR
Lerakat Celldömölk ...

Kész lakáruk.

Tisztelettel ... déke ... Horváth Elek-ucca ... C...

lakatos ...lyemet
készáru rak...tettem ki.

Állandóan ... ...nos-kü önféle méretű takarekt... ...egyszerűbbtől a legkényesebb igény... ...ő kivitelig. Kémenyajtók, kemen... ...tók, rostelyok, füstcsövek stb. bő... ...et.

Épüet lakat... ...a legyorsabban kifogástalanul, e... ...yagból végzek. Sirkeritest, vasra... ...szinűen lakatos díszmunkákat a le... ...kesztek

Javitásokat ...
Szives partf... ...ivaló tisztelettel
J... József, lakatos.

VEZŐK

telekkönyvi vag... biztositékkal mezőgazdasági g... ...ékpárok, varrógépek, irógép... ...ophonok, háztartási cikkek, k... ...vasárok, öntvények, motorok, ...traktorok stb. árukban lét... ...ő részére keresztetnek. Ajá... ...tűnő kereseti lehetőség« jelig... ...iadóhivatalba

Erős...

Van szere... ...es tudomására hozni, hogy C... az evang. templommal ... ...lt Reisinger-féle üzletlehely...

fiókot

rendeztünk be ... ...gusztus 27-én megnyitottuk.

Fióküzletü... ...csak I. rendű jó minőségű ár... ...nk árusitani, ugyanazon ..., mint főüzletünkben.

Kérve a ... ...lt közönség szives tám... ...k

Celldö... ...Máka Hangya

Mét tanulói é... ...fiut fizetéssel

plébánia híveit a szép ünnepségre, a r. kath. plébánia templom felszentelésére, amely templomot a hivek a saját költségükön renováltattak e nyár folyamán, úgy kívül, mint belül és pedig oly szépen, hogy igazán dicséretére vallik a híveknek. A templomfelszentelest dr. Tóth József pápai prelátus, szombathelyi nagyprépost-kanonok végezte, aki vasárnap reggel a 8/4 9 órai vonattal érkezett a celldömölki vasuti állomásra, ahol Zechmeister Viktor kemenesmihályfai plébános fogadta. Az állomástól a nagyprépost kanonokot gróf Zichy Gyula kemenesmihályfai földbirtokos pompás négyes hintóval röpítette Kemenesmihályfára. A templom előtt felállított diadalkapunál sorakozott fel a hivek nagy tömege — ifjak és öregek vegyesen — az érkező főpap fogadására, akit a diadalkapunál a hivek elén Papp István kemenesmihályfai kántortanító fogadott és üdvözölt néhány keresetlen meleg szóval, majd egy iskolásleány remek virágcsokrot nyujtott át a felszentelest végző nagyprépost kanonoknak az egyházközség hálája és tisztelete jeléül. Ezért a nem várt és meglepő meleg fogadtatásért hálás köszönetét fejezte ki a nagyprépost kanonok és rövidebb beszédben fejtegette a templomépítés eredetét, jelentőségét és felszentelését. Ezután a főpap kíséretével bevonult a templomba és megkezdte a templom-szentelés szertartásait. Zechmeister Viktor kemenesmihályfai, Baranyai József ostffyasszonyfai plébánosok és Kovács József kemenesmihályfai plébánosok és ... A templom felszentelése után Baranyai József ostffyasszonyfai plébános tartott magasszárnyalású és meghatóan szentbeszédet, amely után dr. Tóth József pápai prelátus, nagyprépost-kanonok tartott ünnepi főpap: nagymisét a már fentebbiekben említett-kívül szeretetével, mely alatt a hivek nagy tömege ... kelt pénzbuzgóságát a kemenesmihályfai kántortanító orgonakísérete mellett. A templomszentelésen és az azt követő díszebéden a többek között részt vett Posfai Gusztáv celldömölki járási főszolgabíró is. Dr. Zechmeister Viktor plébános fényes ebédet adott a felszentelest végző nagyprépost-kanonok tiszteletére, aki a délutáni vonattal utazott vissza Szombathelyre, amikor ismét gróf Zichy Gyula kemenesmihályfai földbirtokos remek négyesse vitte be a celldömölki vasuti állomásra.

A villáhirü „Zephir" kályha ismert plakátját az alsó figuraval megváltoztatta **Heber Sándor** gyaros, mit je kedves és ötletes vers is b. tudomására hoz a t. olvasóknak:

Éveken keresztül folyton deklamáltam;
Kincs a »Zephir kályha« és folyton csak áltam.
Most, hogy már mindenütt »Zephir« kályhák állnak,
Átengedem helyem az élő **Makk-aszuk!**
Mert »Zephir« kályhával fűt már a **Makk-ász** is,
Ha jó kályhát akar, szerezze be már is.

Árjegyzéket, készséggel küld a gyár: Budapest Vámos császár ut 39.

A dinnye is mérges. Szantó Gyula tabi kereskedő görögdinnyét vásárolt a székesfehérvári piacon és azt családjával együtt elfogyasztotta. Nemsokára valamennyien súlyos mérgezési tünetek között megbetegedtek és mire orvosi segitség érkezett, a legkisebb gyermeke meghalt. Az orvosi segitség következtében a további veszély elhárult. A boncolás megállapította, hogy a görögdinnye mérget tartalmazott, ami úgy került bele, hogy a dinnye földtulajdonos a földtének szélein bróltotta a dinnyéket, igy rontotta a lopás meggátlását. Egy másik feltevés is van. Azon a földön, ahol a dinnye termett, lépfenében elhullott állatok lettek elásva és lehet, hogy a dinnye gyökerei lépfenés állati hullaszagot vettek magaba a mérgük. A vizsgálat folyik és majd kiderül, hogy milyen méreg ölte meg az ötéves gyermeket.

Mekkora a világ aranykészlete. Párisban egy statisztikát állitottak össze, melyben ... a világ aranykészletét. Eszerint az első helyen áll az Egyesült Államok 3732 millió dollár értékben, második helyen Franciaország 1036 millió dollár értékben. Ezután következik Anglia, Argentina, Japán, Spanyolország, Németország, ... Hollandia. Nálunk persze szó sincs ebben a statisztikában.

Nagymértékben pusztitanak a mezei egerek. Hirt adtunk már arról, hogy egyes vidékeken nagy mértékben lepték fel a mezei egerek. Ujabb beérkezett jelentések alapján kétséget sem szenved, hogy a ... mezei egerek szaporodására nagyon kedvező. Különösen a lucernatáblákat lepték el nagy mértékben úgy, hogy az utolsó kaszálás után szeptemberben feltétlenül szükséges a táblákat az egerektől megtisztitani. Ne mulassza el senki szeptemberben az irtást végrehajtani (Arvalin) es ne bizzon senki sem abban, hogy hogy a kedvezőtlen ősz fogja megritkitani az egerek sorait, mert könnyen előfordulhat, hogy az egerek alaposan elpusztitott fokos lucernatáblákat kell szántani.

Faksz-kölcsön. Celldömölk nagyközség előljárósága közkinccé teszi, hogy a Falusi Kislakásépitő Szövetkezet (Faksz) a jövő év tavaszán is fog kölcsönt folyósitani. Azok tehát, akik a jövő évi tavaszi folyósóre igényt tartanak, folyó évi szeptember hó 1 és 15 között összeirásuk végett jelentkezzenek a városházán. A Szövetkezet a kölcsönt 4 százalékos **kamat mellett 20 évi törlesztésre** folyósitja azoknak, akik az általa előirt követelményeknek megfelelnek. A kölcsönre bárki bejelentheti igényét, akinek OFB eljárás utján juttatott hazhelye van és eddig meg nem tudott felépülni.

Bucsu-mulatság. Beleden Steiner Pál vendéglős szeptember 8 án vendéglői helyiségében, a bucsu alkalmával táncmulatságot rendez. A zenét Sarközy Gábor hárneves zenekara szolgáltatja. Belépődij nincs.

Sport. Mult vasárnap már megkezdődtek az őszi szezont megnyitó bajnoki mérkőzések. A nehezen elért I. osztályu helyezésünknek megfelelő második szezonszétten beosztásával is megkellett küzdenünk az első vasárnapon, amennyiben a sors úgy döntött, hogy ezt a mérkőzést az I. osztály bajnokcsapatával, a MAV-val kellett lejátszani és nehéz küzdelem után sikerült is tőle egy biztosnak vélt pontot elvenni, amennyiben a mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Maga a mérkőzés kezdettől fogva változatos és élvezetes volt, mert nem láttuk egyik csapattól sem azokat a megszokott durvaságokat, hogy ezzel kiérdeszkoljanak magunknak eredményeket, hanem a komoly játék, a szép kombinációk egész sorozatát találtuk meg a mérkőzés egész lefolyása alatt és ha csapatunk ezen az utón halad tovább, akkor a szezon befejezésekor a tabellán nem ... helyre jutunk, ahol ... helyezésünket.

A mérkőzés megkezdése már megmutatta azt, hogy a MAV. komoly ellenfélre talált, a második félidőben pedig örömmel láttuk csapatunk küzdőképességét és bizony ha a szerencse egy kicsit kivezetett volna csapatunknak, akkor a bajnokcsapat pontokkal távozik. Mert ebben a második félidőben a csapatnak minden egyes embere a tőle telhető energiával és kitartással küzdött, mégis jobb és a hátsóroink emelkedett ki annyira, hogy az ellenfél játéka rajtuk megakadt.

Ma pihenője van csapatunknak és igy a vezetőség a II. csapatot állitja frontba janoshazai fóotball csapattal, leszállitott helyárak mellett délután fél 5 órakor.

Ma a következő I. osztályu csapatok mérkőznek: SzAK—DVE, TSE—SVSE és a VTC—TAC.

Miért a PUCH motorkerékpár a legelterjedtebb?

Mert legolcsóbb! Legmegbizhatóbb!
Üzemköltsége legcsekélyebb! (Km-ként 4 fillér.)
Ára P 1120. Igen kedvező fizetési feltételekkel! Gyári fiok: VII. Liszt Ferenc-tér 9.
Helyi képviselő: Lang Kálmánné Celldömölk.

Az összes iskolákban elrendelt
ISKOLAKÖNYVEK,

füzetek,
vonalzók,
festékek,
rajztáblák,
rajztömbök,
iskolatáskák,
iró- és rajzszerek

nagy választékban állandóan kaphatók:
Dinkgreve Nándor
papirkeresk. Celldömölkön.

Üzletmegnyitás! Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a
kapuvári herceg Esterházy-féle
husárugyár celldömölki lerakatát
átvettem és azt a dr. Pletnits-féle házban (Nemesdömölki-ucca) megnyitottam!
A gyár elsőrangu készitményei állandóan a legfrissebb állapotban kaphatók.
Viszonteladók részére kedvezményt nyujtok!
A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérem,
kiváló tisztelettel: **Terner Jenő.**

Tanitóválasztás. Tibor József volt külsővati rom. kath. ig... ...tanitót a pápai ré. elemi iskola iskolaszéke a megüresedett osztálytanitói állásra megválasztotta.

Divatbemutató. A szombathelyi nőiszabók szakosztálya az iparoskiállitással kapcsolatban szeptember 8 és 9 én délután 6 órakezdettel divatbemutatót tart a fehérnemü és kalap-szalonok, női fodrászok és szücsök bevonásával az Ipartestület székházában. Ennek divátrevün a legujabb öltözetek és hajviseletek kerülnek bemutatásra, amelynek megtekintését a kiállitáson résztvevők nem fogják elmulasztani. Belépődij 1 pengő.

Meghívó ingyenes himző és varrótanfolyamunk látogatására, melyet folyó hó 17-től **október** hó 6-ig bezárólag Celldömölkön, az Ipartestület székházának nagytermében rendezünk. Ez alkalommal mélyen tisztelt vevőinket alapos ingyen oktatásban részesítjük, a Singer varrógépek és a hozzávaló készülékek használatában. Tanítjuk továbbá díjmentesen fehérnemű és harisnyatömést a Singer varrógépen, fehér és szines himzést a Singer varrógépen, a modern műhimzés összes fajtáit, mint madeira, ajour és monogramm munkákat. Részvételi bejelentéseket a tanfolyam részére felvesz Hellem Sándor gépkereskedő Celldömölk és Singer Varrogep Részvénytársaság Papa, Kossuth Lajos ucca 30.

Árlejtés zabszállitásra. A magyar kir. földmivelésügyi minisztérium a lotenyészetek részére szükséges 13.800 q zab szállitására árlejtést hirdet. Az árlejtésen résztvenni óhajtók irasbeli ajánlatukat zart borítékban 1928. évi szeptember hó 10 napjan délelőtt 10 óráig a m. kir. földmivelésügyi lótenyésztési számvevőségéhez (Budapest V. Kossuth Lajos-tér 11. V. emelet 518). Részletes feltételek megtudhatók a Felsődunantuli Mezőgazdasagi Kamaranál Győr, Bisinger sétány 32.

Táncmulatság. Az izsakfai tűzoltó és levente egyesületek javára ma délután Vadaszy Pal izsákfai vendéglős táncmulatsagot rendez. sikerülni, amelyre a celldömölkiek is örömmel randulnak ki.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hugysavas sók tulszaporodassban szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűviz használata mellett az allapot enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat szamos kivaló ferfia hosszu megfigyelés alapjan megallapitotta, hogy a Ferenc József viz biztos és rendkivül kellemesen ható hashajtó s ezert prostatabetegségeknél is ajánlják. Kaphato gyógyszertárakban, drogeriakban és fűszerüzletekben.—

Nem szabad az y-os végzésű névre magyarositani. Egy vaci fiatalember idegenhangzasu vezetéknevét magyar névvel akarta felcserelni és folyamodott a belügyminiszterhez, hogy engedje meg nevének Pazmany-ra való magyarositását. A miniszter azonban kijelentette, hogy y-os végzésű névre, melyet történelmi családok viselnek, nem ad engedélyt névmagyarositasra. De ilyen történelmi nevet akar valaki felvenni és kifejezetten kijelenti, hogy y helyett i-t ir a név végén, engedélyt ad a nevcserére.

Kitiltják az összes templomokból a lenge öltözetu nőket. Erkölcsvédelmi szempontból sokat foglalkozott a nyilvánosság a nők modern öltözködésével és sok iranyból elitélő vélemények hangzottak el a modern divat egyes kinövéseivel szemben. Most azutan vonalon a-ó iranyból indult akció a divat tulkapásai ellen, amely feltétlenül eredménnyel jár majd. Arról van szó, hogy az egyhaz küzdelmet indít az erkölcstelennek vélt öltözködés ellen. Ezért akció indult meg, hogy olaszorszagi mintára nálunk is szabályozzak, milyen toalettben jelenhetnek meg a templomban a nők. Olaszorszagban ugyanis az ujjnélkül, mélyen dekoltalt ruhaban tilos a templomban megjelenni. Az első iranyu lépés mar meg is történt. Baró Apor Vilmos gyulai plébanos szigoru hangu plakatot szögezettek ki a templom kapujara. A hirdetményben közli, hogy azokat a hölgyeket, akik a jóizlest vagy erkölcsöt sértő ruhaban jelennek meg a templomban, az egyházfi fogja kivezetni. Ez az eset pillanatnyilag még elszigetelt jelenség, azonban rövidesen egyetemes intézkedés várható a katholikus egyház részéről. Ezzel egyidőben hasonló akció indul a protestáns és zsidó egyhazak részéről is, ugy hogy ez a társadalomban igen jelentős kérdés — bár csak szük területre, a templomokra korlátozva — az egyházak kezdeményezésére megoldashoz jut.

Terméstöbblet és vetőmagcsávazás. A tavaly fölvetődött vitás kérdés ügyében, vajjon károsan befolyásolja-e a régi elavult gálicsávazás a terméseredményt szemben az ujabb nem nem gálicos szerekkel, mint pl. a Porzol és Higosan, sok komoly kiserletezé-re adott alkalmat. Szamos intézet es gazda-agi iskola most befejezte a termesméreseit es majdnem egyhangulag azt mutatjak az eredmények hogy gálicsavázas utan — bár hoidaukent 5—10 kg al több vetőmagot kellett használni — mégis 1—2 q val kevesebb volt a termes. A gálic akadályozza ősszel a fiatal növény erőteljesebb bokrosodását.

Magyar Olasz Bank Rt.

Szombathelyi fiókja Széll Kálmán-u 1

Befizetett alap és tartaléktőke cca P 26.000.000.

Folyósit rövid és hosszu lejáratu (35 évi törlesztésre)

jelzálog kölcsönöket.

Legjobban kamatoztat **takarék betéteket.**

Magántanulók olcsó, felelősségteljes előkészitése
Budapest, Erzsébet-körut 48. II. 12. 1139
Alkalmazottaknak rendkivüli kedvezmény. (Válaszbélyeg)

Singer varrógép lerakat.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Singer varrógép rt.** kerületi képviseletét átvettem és ugy női, mint iparos eredeti **Singer varrógépeket** nagy választékban raktáron tartok. A **Singer varrógépek** a legkedvezőbb részletfizetési feltételek mellett is kaphatók.

A mélyen tisztelt vevők kényelmére üzletemben állandóan **dijmentes himző és varrótanfolyamot rendezek.**

A nagyérdemü közönség szivés pártfogását kéri,

teljes tisztelettel

Hellem Sándor, gépkereskedő Celldömölk.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen leányunknak temetésén megjelentek, koszoruk, csokrok küldésével, részvétükkel, vagy bármi módon fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, továbbá azon ifjak és leányoknak, akik mint test és koronavivők voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Szegedi Gyula
és családja.

Egy jókarban levő
összecsukható vaságy
Celldömölkön eladó. Cim a kiadóban.

ELADÓ.

1 db asztal takaréktüzhely, 2 db. vaskályha, 1 db. konyhaszekrény, 1 db. konyhaszék, 1 db. konyhaszek, 1 db. vizespad, 1 db. uj gyuródeszka sodrófával, 1 db. gobelin divány, 1 db. tölcsérnélküli grammofon 25 lemezzel, 10 db. Richter-féle rákos mehkaptár, 1 db. árcsás darabos uj tárcsákkal erőhajtásra, 1 db. 1 es fél lóerős léghütésü Daimler benzinmotor, 1 db. kettőmázas 7 lóerős léghütéses Puch benzinmotor, 2 db. magasfeszültségü Bosch gyujtómagnes, 1 db. 3 m-es nehéz kásesztergapad azonnal eladó.

Erdeklődni lehet **Molnar Bélánál** Celldömölk, Erzsébet-ucca 7.

Eladó szántóföldek!

Celldömölkön 3000 négyszögöl elsőrendű szántóföld 1928. évi augusztus hó 26-án délután 3 órakor a Pikk-féle kerthelyiségben önkéntes árverésen eladatik, melyre a venni szándékozók meghivatnak.

Eladó szántóföld.

Celldömölkön a ponyvádi dülőben **2 hold házhelynek alkalmas szántóföld eladó.**

Nyomatott Dinigrusz Nándor [illegible] berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.